

Chii Chokwadi? - Nhamba Yetatu

Luda Lwaho Kha Emausi

Jeff Pippenger

2023-09-07

Muivhangeri ya Johane, pakarepo pashure peKudya kweManheru kwekupedzisira kusvikira Jesu aenda kuBindu reGetsemane, pane rondedzero refu kubva muchitsauko chegumi nechina kusvikira kumagumo echitsauko chegumi nenomwe. Ndinoronga kubata nezvitsauko izvi muchinyorwa chinotevera. Chinyorwa ichi ndicho hwaro hwekuvakira kunzwisisa kwezvitsauko izvozvo. Maererano nemutsara wekuvandudza wenhorondo yaKristu, nhaurirano yaKristu nevadzidzi Vake muzvitsauko izvozvo iri pakarepo pashure pekupinda kwekukunda uye pakarepo pamberi pemuchinjikwa. Jesu akapinda muJerusarema, akazova nechikafu Chake chokupedzisira nevadzidzi, ipapo rondedzero yacho inotevera, uye obva aenda kuGetsemane; zvino pakati pousiku pazuva rimwe chetero Anosungwa, uye muitiro wematano manomwe unotungamirira pakurovererwa pamuchinjikwa wakabva watanga. Iye nevadzidzi vakanga vakamiswa nenzira yechiporofita pakarepo pashure pemusangano wemusasa weExeter uye pakarepo pamberi peKukundikana Kukuru, munhorondo inomiririrwa nesangano remwedzi wechinomwe. Murondedzero inotanga pakarepo pashure peKudya kweManheru kwekupedzisira, chinhu chokutanga chinotaurwa naJesu ndeichi:

Moyo wenu usifadhaike; mnamwamini Mungu, niaminini na mimi pia. Yohana 14:1.

Kunzwisisa kuti kuora mwoyo kukuru kwakanga kwangosara maawa mashomanana kuti kusvike, Jesu akatsvika kusimbisa vadzidzi Vake nokuda kwedambudziko raizouya. Mutsara wakavanzika wechiporofita uri mukati mezviratidzo zvina zvinoumba zviitiko zvinomiririrwa semabhanan'ana manomwe, ndiyo nhoroondo inoitikamo nhanho nhatu idzi dzerondedzero dziri muvhangeri raJohani. Mutsara iwoyo wakavanzika, uri mukati memabhanan'ana manomwe, unomiririrwa nhoroondo kubva pakuora mwoyo kwokutanga kusvikira pakuora mwoyo kwokupedzisira.

Munguva pfupi Jesu asati avazivisa kuti “mwoyo” yavo “ngairege kuvhunduka,” Judhasi Iskarioti akanga abuda pakudya kwemanheru kuti aende kuSanihedrini kechitatu uye kekupedzisira. Paakabuda pakudya kwemanheru achienda kumusangano wake wechitatu, akanga avhara nguva yake yenyasha.

Mukati mekuenderana kwomutsetse wakavanzika uri mukati mechiratidzo chemabhanan'ana manomwe, kupinda kwaKristu kwokukunda kunomirira Kudanidzira kwePakati peUsiku, apo mapoka maviri avanamati anoratidzwa. Chiratidzo chenzira chebhii repakati rechiHebheru rinoshandiswa kuumba shoko rechiHebheru rinoti “chokwadi,” ibhii regumi netatu rearufabheti yechiHebheru. Gumi netatu rinomirira kupandukira, uye sechiratidzo chechiporofita chenzira rinomirira Kudanidzira kwePakati peUsiku apo mhandara dzisina njere dzinomirira kuratidzwa kwokupandukira, sezvinoitawo Judhasi panguva yechiratidzo chenzira chokupinda kwokukunda.

“Kumekuwako na siku zote kutakuwako magugu kati ya ngano, wanawali wapumbavu pamoja na wenye hekima, wale wasio na mafuta katika vyombo vyao pamoja na taa zao. Alikuwapo Yuda mwenye tamaa ya mali katika kanisa ambalo Kristo alilianzisha duniani, na kutakuwako mayuda katika kanisa katika kila hatua ya historia yake.” Signs of the Times, October 23, 1879.

Judas aliporudisha ile fedha, akakiri usaliti wake kwa Kayafa na kisha kwa Kristo, ndipo akaenda kujinyonga. Alipokuwa akitoka katika ukumbi wa hukumu, alipaza sauti kwa maneno yale yale yanayoonyesha shida ya bikira mpumbavu wanapotambua kwamba hawakupata mafuta.

“Judhasi akaona kuti kukumbira kwake kwakanga kusina zvakwakabatsira, akabva amhanya kubva muimba achidanidzira achiti, Zvanyanya kunonoka! Zvanyanya kunonoka! Akanzwa kuti aisagona kurarama achiona Jesu achirovererwa pamuchinjikwa, uye, ava mukupererwa, akabuda akandozvisungirira.” Desire of Ages, 722.

Yuda anofananidzira shoko renhema reKudanidzira kwePakati pousiku achinzi “akamhanya achibuda muhoro achidanidzira, Kwanonoka zvikuru! Kwanonoka zvikuru!” Shoko iri rinogara richiratidza mapoka maviri avanamati, uye sezvakanogitikawo munhorondo yevaMillerite, mhandara dzakapusa dzinopfuurira mberi mushure mokunge shoko rechokwadi reKudanidzira kwePakati pousiku rasvika dziine shoko renhema. Naizvozvo, munhorondo yevaMillerite tine sangano rakasarudza William Miller somutungamiri, uku richiramba shoko rengirozi yechitatu uye richipikisa boka duku rakatevera Kristu kupinda muNzvimbo Tsvene-tsvene.

“మనస్సు భవిష్యత్తులీనీకీ తీనొకనబడను, అవ్వుడు సంకీర్తం ఇవ్వబడును. ‘ఇదొకే, వరుడు వచ్చుచున్నాడు; ఆయనను ఎదురొకనుటకు బయలుదేరుడి.’ అయితే కొందరు తమ దేవములను మళ్లీ నీంపుకొనుటకై నూనె సంపదించుటలో ఆలస్యం చేసి ఉంటారు; అవ్వుడు చాలా ఆలస్యంపై యుండగా, నూనెచేత సూచించబడిన శీలము ఇతరులకు బదిలీ చేయలేనదని వారు గొరహించుదురు.” Review and Herald, February 11, 1896.

Njira yachitatu yochitira chizindikiro cha mbiri yobisika imayimira chiweruzo, ndipo imayimiridwa ndi chilembo chomaliza cha zilembo za Chiheberi. Chilembocho ndi “Tav,” ndipo chikamalembedwa chimakhala ndi mawonekedwe a mtanda. Mtanda umayimira chiweruzo.

Kubva pakuodzwa mwoyo kwokutanga munhorondo yevaMillerite kusvikira kuMhere yoPakati pousiku, kana kuti kubva patsamba yealpha kusvikira kutsamba yegumi netatu, pane chiratidzo chinomirira nguva, icho chinozivikanwa senguva yokunonoka mumufananidzo wemhandara gumi, nguva yokunonoka inowanikwawo muna Habakuki chitsauko chechipiri. Kubva kuMhere yoPakati pousiku, kana kuti tsamba yegumi netatu yokupanduka, kusvikira kukuodzwa mwoyo kukuru, tsamba yokupedzisira yearufabheti, kunewo imwe nguva yakati, iyo yainzi “sangano romwedzi wechinomwe,” kwete nokuti rakagara mwedzi minomwe, asi nokuti shoko reMhere yoPakati pousiku rakaratidza kuti Kristu aizouya pazuva regumi romwedzi wechinomwe wekarenda yavaJudha, iro raiva Zuva reYananiso.

Umongo wengxelo ukusuka kuYohane isahluko seshumi elinesine kude kuse kwisahluko seshumi elinesibhozo uqala kwisigaba sexesha esimele intshukumo yenyanga yesixhenxe kwimbali

yamaMillerite. Umthwalo wengxelo kwivangeli kaYohane kukulungiselela abafundi intlekele ezayo yomnqamlezo (unobumba “Tav”). Ngoko ke uKristu uchaza ukuba ukususela ekufeni Kwakhe ade anyukele kuYise aze abuye, oko kuya kuba lixesha lentlungu, lokungaqiniseki nelokudana kubafundi Bakhe. Njengoko kunjalo ngeempawu zesiprofeto zazo zonke izidano zokuqala ezimelwe kubungqina bemigca yohlaziyo, ukudana kubandakanya imeko eziswa kukungahoywa kwenyaniso ebalulekileyo eyayityhilwe ngaphambili. Ukufa kukaKristu emnqamlezweni kwakuyinyaniso ebalulekileyo, yaye kusenjalo, yaye wayebaxelele ngokuthe ngqo abafundi ukuba wayeya kubethelelwa emnqamlezweni aze avuke kwabafuleyo, kodwa intlekele yayinkulu kakhulu, inamandla kakhulu, kangangokuba balibala oko babefanele ukuba bakukhumbule.

“Kristo, Tariro ya Israyeli, paakaturikwa pamuchinjikwa uye paakasimudzwa sezvaakanga audza Nikodhimo kuti aizova, tariro yavadzidzi yakafa pamwe chete naJesu. Vakanga vasingagoni kutsanangura nyaya yacho. Vakanga vasingagoni kunzwisisa zvole zvakanga zvataurwa naKristo kwavari pamusoro pazvo zvisati zvaitika.” Faith and Works, 63.

Mtetemo wa simulizi yote katika sura nne za Yohana tunazozishughulikia ulikuwa ni Yesu akiwaandaa wanafunzi Wake kwa kipindi cha kukatishwa tamaa ambacho wangekipitia kuanzia kukamatwa kwa Yesu usiku wa manane, hadi Aliporudi kutoka kupaa Kwake kwa Baba Yake. Katika sura nne za Yohana, kipindi hicho cha wakati ambapo Kristo alikuwa mbali na wanafunzi kinawakilisha wakati wa kukawia. Kihistoria, kipindi hicho cha wakati, ambacho ninakitambulisha kama wakati wa kukawia, kilitokea baada ya msukosuko wa msalaba. Katika sura nne tunazojitayarisha kuzitafakari, kinabii zinawakilisha wakati wa kukawia unaoanza kwa kukatishwa tamaa kwa kwanza, si baada ya kukatishwa tamaa kukubwa kwa msalaba.

Sei ndiri kutaura kuti kuodzwa mwoyo kwekupedzisira uko Kristu akanga achigadzirira vadzidzi Vake, kwaimiririra kuodzwa mwoyo kwekutanga uko, mumutsara wekushandura waKristu, kwakanga kuri kufa kwaRazaro? Mubvunzo uyu unofanira kugadziriswa tisati takwanisa kuona rondedzero iri muzvitsauko zvina zvaJohani muchiedza chinosimbisa chokwadi chiri zvino kusvinudzurwa maererano nenhorondo yakavanzika yokutinhira kunomwe.

Mu nhorondo yaKristu, nguva iri pakati porufu nokumuka kwaRazaro inoenderana nenguva yokunonoka. Ipapo Kristu anoenda kuJerusarema nokuda kwokupinda Kwake kwokukunda. Muna Johane 14, Kristu ari kutaura kuvadzidzi Vake mukati menhorondo yezvaizova kufamba kwomwedzi wechinomwe, kwakatanga panguva iyo nguva yokunonoka yakanga yatopera pakusvika kweshoko reKuchema kwaPakati pousiku rakavamba kufamba kwomwedzi wechinomwe.

Kuti tinzwisise kuti shoko rechiHebheru rokuti “chokwadi” rinosimbisa sei kuzivikanwa kwenhorondo yakavanzika yakazarurwa kubva munhorondo yokufananidzira yemabhanan’ana manomwe, zvinoda kuongorora nokungwarira shoko rakanga richipiwa naKristu kuvadzidzi vake panguva iyoyo muna Johane chitsauko 14 kusvika chitsauko 17. Muenzaniso wenzvimbo yechirangaridzo yokuvhiringidzika kukuru ichishandiswa kuratidza nzvimbo yechirangaridzo yokuvhiringidzika kwokutanga unogona kuonekwa muchiitiko chavadzidzi munzira inoenda

kuEmausi.

Zvakagumisa nguva yekumirira munhorondo yevaMillerite kwaiva kururamiswa kwechiporofita chakanga chambotadza cha1843. Basa raSamuel Snow mukusimudzira shoko rakavhura kufamba kwemwedzi wechinomwe, uko kwakaguma neKushungurudzika Kukuru, rinogona kuteverwa munhorondo nokutevera kukura kwaSamuel Snow mukunzwisisa kubudikidza nezvinyorwa zvake zvakabudiswa uye nezvataurwa zvake paruzhinji zvakazotungamirira kumusangano wemusasa weExeter. Tsananguro yakafuridzirwa inosvika pakukura ikoko nenzira yakasiyana pane kungotarisa kukura kwenhorondo kweshoko rekupedzisira raSnow chete. Hanzvadzi White anotizivisa kuti shoko iri rakazivikanwa apo Ishe vakabvisa ruoko rwavo pakukanganisa kwakanga kuri pamanhamba aiva pachati yaHabakkuk ya1843.

“Ndzi vone vanhu va Xikwembu va ri ni ntsako hikwalaho ka ku langutela, va langutile Hosi ya vona. Kambe Xikwembu xi kunguhate ku va ringa. Voko ra xona ri funengete xihoxo eka ku hlayeni ka minkarhi ya vuprofeta. Lava a va langutile Hosi ya vona a va xi kumanga xihoxo lexi, naswona ni vavanuna lava dyondzekeke ngopfu lava a va lwisana ni nkarhi a va hlulekile ku xi vona. Xikwembu xi kunguhate leswaku vanhu va xona va hlangana ni ku hela matimba. Nkarhi wu hundzile, kutani lava a va langutile Muvuluxi wa vona hi ku langutela loku teleke hi ntsako va va ni gome, va hele matimba, kasi lava a va nga rhandzi ku humelela ka Yesu, kambe va amukele rungula hikwalaho ka ku chava, va tsakile hikuva a nga ta hi nkarhi lowu a wu languteriwile. Ku tivula ka vona a ku nga khumbanga mbilu naswona a ku nga basisi vutomi. Ku hundza ka nkarhi a ku vekiwile hi vutlhari leswaku ku paluxa timbilu to tano. Hi vona vo sungula ku hundzuka va hlekula lava a va ri ni gome, va hele matimba, lava hakunene a va rhandza ku humelela ka Muvuluxi wa vona. Ndzi vone vutlhari bya Xikwembu eku ringeni vanhu va xona ni le ku va nyikeni ndzingo lowu lavisisaka ngopfu leswaku ku voniwa lava a va ta honisa mbilu ni ku tlhelela endzhaku hi nkarhi wa ndzingo.”

“Yesu na jeshi lote la mbinguni waliwatazama kwa huruma na upendo wale ambao kwa tumaini tamu walikuwa wametamani kwa muda mrefu kumwona Yeye ambaye nafsi zao zilimpenda. Malaika walikuwa wakielea juu yao, ili kuwategemeza katika saa ya jaribu lao. Wale ambao walikuwa wamepuuza kuipokea ujumbe wa mbinguni waliachwa gizani, na hasira ya Mungu ikawaka juu yao, kwa sababu hawakutaka kuipokea nuru ambayo alikuwa amewatuma kutoka mbinguni. Wale waaminifu waliokatishwa tamaa, ambao hawakuweza kuelewa kwa nini Bwana wao hakukuja, hawakuachwa gizani. Tena waliongozwa kwenye Biblia zao ili kuchunguza vipindi vya unabii. Mkono wa Bwana uliondolewa kutoka kwenye hesabu, na kosa likaelezwa. Wakaona kwamba vipindi vya unabii vilifika mpaka mwaka 1844, na kwamba uthibitisho uleule ambao walikuwa wameutoa kuonyesha kwamba vipindi vya unabii vilifungwa katika mwaka 1843, ulithibitisha kwamba vingekoma katika mwaka 1844. Nuru kutoka katika Neno la Mungu ikaangaza juu ya hali yao, nao wakagundua wakati wa kukawia—‘Ijapochelewa [maono], yangoje.’ Katika upendo wao kwa kuja kwa Kristo mara hiyo, walikuwa wamepuuza kuchelewa kwa maono, ambako kulikusudiwa kuwadhihirisha wale wanaongoja kwa kweli. Tena walikuwa na wakati maalumu. Hata hivyo niliona kwamba wengi wao hawakuweza kuinuka juu ya kukatishwa tamaa kwao kukuu ili kuwa na kiwango kile cha bidii na nguvu ambacho kilikuwa kimeitambulisha imani yao katika mwaka 1843.”

“සැටන් සහ ඔහුගේ දූතයන් ඔවුන් මත ජයගත්තෝය; නවද එම පණිවිඩය පිළිගැනීමට කැමති නොවූවත්, තමන් එය පිළිගැනීමට ඉඩ නොදුන් බැවින්, තමන් ‘මුළාව’ යයි හැඳින්වූ ඒ දේ නොගැනීම පිළිබඳ තම දුරදක්නා විනිශ්චය සහ ඒරඳාව ගැන තමන්ම සනුටුකළෝය. ඔව්හු, එසේ කරමින්, තමන්ට වරදක් දවේයන්වහන්සේගේ උපදේශය ඒරනික්ෂේපකරමින් සිටී බවත්, ස්වර්ගයෙන් එවූ පණිවිඩය අනුව ජීවත්ව සිටී දවේයන්වහන්සේගේ ජනතාව අවුල්කරනු පිණිස සැටන් සහ ඔහුගේ දූතයන් සමඟ එකමුතුව කැරියාකරමින් සිටී බවත් නොදැන සිටියෝය.”

“Vatendi veshoko iri vakadzvinirirwa mumachechi. Kwechinguva, avo vaisada kugamuchira shoko iri vakadziviswa nokutya kuti vasaratidze zviriri mumwoyo yavo; asi kupfuura kwenguva kwakaradidza manzwiwo avo echokwadi. Vaishuva kunyaradza uchapupu uhwo vakamirira vaiziva kuti vaifanira kupa, hwokuti nguva dzouprofita dzakasvika muna 1844. Nokujeka, vatendi vakatsanangura kukanganisa kwavo uye vakapa zvikonzero zvavaiita kuti vatarisire Ishe wavo muna 1844. Vaivapikisa havana kukwanisa kuunza nharo dzingapikisa zvikonzero zvine simba zvakanga zvapiwa. Asi kutsamwa kwemachechi kwakapfuta; vakatsunga kuti havangateereri uchapupu, uye kuti vadzivire uchapupu kupinda mumachechi, kuti vamwe vasahunzwa. Avo vasina kushinga kuvanzira vamwe chiedza chavakanga vapiwa naMwari, vakadzingwa mumachechi; asi Jesu akanga ainavo, uye vakafara muchiedza chechiso chake. Vakanga vagadzirirwa kugamuchira shoko romutumwa wechipiri.” Early Writings, 235–237.

Nhoroondo ichangobva kurondedzerwa inotsanangura, pakati pezvimwe zvinhu, chiitiko chaChikunguru 18, 2020; asi pfungwa yandinoda kuti mufungisise ndeyi yokuti kunzwisisa kunomiririrwa neshoko reMidnight Cry sezvarakapiwa naSamuel Snow pamusangano wemisasa weExeter, hakumiririrwi nebase renhoroondo raSnow, asi nechiiito cheruoko rwaShe. Ruoko rwake rwakanga rwafukidza kukanganisa, uye paakabvisa ruoko rwake ndipo pakazokwanisa vaMillerite kunzwisisa kuodzwa mwoyo kwavo, uye zvakare kunzwisisa kuti vakanga vari munguva inomiririrwa senguva yokunonoka.

Kubviswa kweruoko rwake chinhu chinokosha kuvadzidzi vaiva munzira inoenda kuEmausi. Kunomirira kupera kwenguva inozivikanwa senguva yokumirira uye kunopedzisira nokunzwisisa kunomiririrwa neshoko reKudanidzira kwePakati pousiku. Asi mufananidzo weEmausi wakaitika mushure memuchinjikwa, unomirira Kuodzwa Mwoyo Kukururu, kwete kuodzwa mwoyo kwokutanga kworufu rwaRazaro.

Uye tarisai, vaviri vavo vakaenda nezuva rimwe chetero kumusha waiti Emausi, wakanga uri anenge mamaira manomwe kubva kuJerusarema. Vakanga vachitaurirana pamusoro pezvinhu zvose izvi zvakanga zvaitika. Zvino zvakaitika kuti, vachiri kutaurirana nokukakavadzana, Jesu amene akaswedera pedyo, akafamba navo. Asi meso avo akanga akadziviswa kuti varege kumuziva. Ipapo akati kwavari, Nhaurirano dzipi idzi dzamuri kuita pakati penyuru muchifamba, uye makasuruvara? Ruka 24:13–16.

Izwi rinoti “meso” mundima iyi rinomirira chiratidzo, kupfuura nhengo chaiyo yeziso. Izwi rinoti “holden” rinoreva simba. Vadzidzi vakanga vasingagoni kunzwisisa chiratidzo chemuchinjikwa nokuti Kristu akanga afukidza kugona kwavo kuona chiratidzo chouprofita chemuchinjikwa.

Ruoko rwaKristu chiratidzo chesimba Rake. Kusuruvara kwakataurwa naJesu kwakamiririra kuora mwoyo kwavo kukuru. Mushure meimwe hurukuro yakaitwa navadzidzi vakanga vaora mwoyo, Kristu akatanga kutaura.

Ipapo akati kwavari, Imi mapenzi, vanononoka mumoyo kutenda zvose zvakataurwa navaporofita: Kristu akanga asingafaniri here kutambudzika zvinhu izvi, agopinda mukubwinya kwake? Uye akatanga kuna Mozisi nokuvaporofita vose, akavadudzira mumagwaro ose zvinhu zvaimureva. Vakazoswederwa kumusha kwavaienda; uye akaita sokunge aizopfuurira mberi. Asi vakamumanikidza, vachiti, Garai nesu; nokuti kwava kudoka, uye zuva rava kunyura. Ipapo akapinda kuti agare navo. Ruka 24:25–29.

Jesu akarayira vadzidzi nokushandisa nzira ye“historicist” yokududzira Bhaibheri, achiuisa mitsetse youprofita kubva kuna Mozisi zvichienda mberi nomunhorondo tsvene kuti azivise nhoroondo yemuchinjikwa. Jesu akashandisa mitsetse yenhoroondo dzeuprofita dzakapfuura, dzinimirira nzira dzekare nenzira yokudzidzisa yomutsetse pamusoro pomutsetse, kuti arayire vadzidzi vakaora mwoyo. Paakaita sokunge ava kuenderera mberi asina ivo, vakamumanikidza kuti apinde agare navo. Vakanga vari munguva yokunonoka, uye Kristu akanga ava kuda kubvisa ruoko rwake pameso avo. Ruoko rwake parwakabviswa, nguva yokunonoka yaizoguma; uye pavakamhanya nomurima kudzokera kuJerusarema nokuvadzidzi gumi nomumwe, vakafananidzira kukurumidza kwokuparadzirwa kweshoko reKudanidzira kwaPakati pousiku.

Uye zvakaitika kuti, paakanga agere pakudya pamwe chete navo, akatora chingwa, akachirofapadza, akachimedura, akavapa. Ipapo meso avo akazarurwa, vakamuziva; uye iye akabva anyangarika pamberi pavo. Ruka 24:31.

Yesu akabvisa ruoko rwake rwaakanga akabata naro kunzwisisa kwavo kwechiratidzo chechiporofita, uye paakaita saizvozvo, vakamuziva. Jesu akanga avauyisira shoko reMidnight Cry, uye vakarigamuchira vachidya, nokuti shoko rimwe nerimwe rinofanira kudyiwa. Pakarepo vakamhanya “sefungu guru rinopotika richiyambuka nyika” kundoudza vadzidzi gumi nomumwe.

Zvino vakataurirana vachiti, Moyo yedu yanga isingatsve here mukati medu, paakanga achitaura nesu munzira, uye paakanga achitizarurira magwaro? Vakabva vasimuka nenguva iyo iyoyo, vakadzokera kuJerusarema, vakawana avo gumi nemumwe vakaungana pamwe chete, navaya vakanga vanavo, vachiti, Ishe vamuka zvirokwazvo, uye vaonekwa naSimoni. Ivo vakavarondedzera zvinhu zvakanga zvaitika munzira, uye kuti vakamuziva sei pakumedura chingwa. Zvino vachiri kutaura izvozvo, Jesu amene akamira pakati pavo, akati kwavari, Rugare ngaruve kwamuri. Asi vakatya kwazvo, vakavhunduswa, vakafunga kuti vaona mweya. Akati kwavari, Munotambudzikei? Uye nemhaka yei mifungo ichimuka mumwoyo yenyu? Tarirai maoko angu netsoka dzangu, kuti ndini pachangu; ndibatei, muone; nokuti mweya hauna nyama namapfupa, sezvamunoona ini ndinazvo. Zvino wakati ataura izvozvo, akavaratidza maoko ake netsoka dzake. Uye vachiri kusatenda nokuda kwomufaro, vachishamisika, akati kwavari, Mune zvokudya here pano? Vakamupa chimedu chehove yakagochwa, nechidimbu chomukoko weuchi. Akazvitora, akadya pamberi pavo. Akati kwavari, Aya ndiwo mashoko andakataura kwamuri, ndichiri nemi, kuti zvose zvinofanira kuzadziwa, zvakanyorwa mumurayiro waMozisi, nomuvaporofita, nomuMapisarema,

pamusoro pangu. Ipapo akazarura njere dzavo, kuti vanzwise magwaro. Ruka 24:32–45.

Sezvazvakangoitawo kuvadzidzi vaiva munzira yokuenda kuEmausi, Jesu anopa shoko achishandisa nhorondo dzinoyera dzakapfuura dzeBhaibheri kuti atsanangure nhorondo yorufu rwake nokumuka kwake, uye akazviita nokuvapa muenzaniso wokudya. Vanhu vaMwari vanofanira kudya shoko. Mukusava nechokwadi kwavo nokusuwa kwavo, Jesu anopedzisa nguva yokunonoka yakaitika kubva parufu rwake kusvikira pakumuka kwake, kukwira kudenga nokudzoka kwake, nokuvhura kunzwisisa kwavo kushoko rechokwadi razvino rakanga rakavakirwa pamusoro penhorondo dzinoyera dzakapfuura dzakaunzwa pamwe chete, mutsetse pamusoro pomutsetse.

Naizvozvo, vadzidzi vaviri vaifamba munzira yokuenda kuEmausi (vanomirira ngirozi yechipiri inobatanidzwa uye inopiwa simba neshoko reKuchema kwaPakati pousiku) vanoziyisa nguva yokunonoka yakatevera muchinjikwa senguva yokunonoka yakatangira Kuchema kwaPakati pousiku. Naizvozvo, kuodzwa mwoyo kwomudzidzi kunomirira kuodzwa mwoyo kwokutanga mumutsara wechiporofita, kwete kuodzwa mwoyo kukuru.

Hadithi ya Emau basi inarudiwa kwa wale wanafunzi kumi na mmoja waliokuwa wamevunjika moyo. Yesu anaungana nao, anawafundisha kuhusu kutimizwa kwa neno la unabii kwa njia ya mbinu ya “historia-simu,” kisha anawafungua fahamu zao, huku akila pamoja nao. Mwanzo wa hadithi unatambulisha mwisho wa hadithi. Kisha Yesu anaweka wazi shahidi wa tatu wa ukweli kwamba kuvunjika moyo kwa msalaba kunaweza kutumika kiunabii kwa kuvunjika moyo kwa kwanza. Anatoa shahidi wa tatu kuhusu muundo wa historia kwa kuwaambia wakae Yerusalemu hata watakapokea nguvu zitokazo juu.

Akati kwavari, “Ndizvo zvakanorwa, uye ndizvo zvakanga zvakananira kuti Kristu atambudzike, uye amuke kuvakafa nezufa retatu; uye kuti kutendeuka nokuregererwa kwezvivi zviparidzwe muzita rake pakati pendudzi dzose, kutangira paJerusarema. Imi muri zvapupu zvezvinhu izvi. Uye, tarirai, ndinotumira pamusoro penyu chipikirwa chaBaba vangu; asi garai muguta reJerusarema kusvikira mapfekedzwa simba rinobva kumusoro.” Zvino akavatumirira kusvikira pedyo neBhetani; akasimudza maoko ake, akavaropafadza. Zvino zvakananira, achiri kuvaropafadza, akaparadzaniswa navo, akakwidzwa kudenga. Ivo vakamunamata, vakadzokera kuJerusarema nomufaro mukuru; uye vaigara vari mutemberi nguva dzose, vachirumbidza nokurumbidza Mwari. Amen. Ruka 24:46–53.

Mufananidzo wevadzidzi vaiva munzira yokuenda kuEmausi unoratidza nguva yokumirira yakatanga parufu rwake kusvikira amutswa ndokukwira kuna Baba vake. Nguva yokumirira yakaguma kuvadzidzi veEmausi apo shoko rezvakaitika pamuchinjikwa rakasimbiswa nenzira yokubatanidza pamwe chete mitsara yenhoroondo dzakapfuura dzinoera, mutsara pamusoro pomutsara. Ipapo shoko rakaendeswa nevadzidzi nokukurumidza kwose kwavaigona kuritakura. Zvino Jesu anosangana nevadzidzi gumi nomumwe, zvakare kudyiwa kwechingwa kunotaurwa, mutsara pamusoro pomutsara unoshandiswa kuratidza shoko, uye sezvaakaita kuvadzidzi veEmausi anobva azarura kunzwisisa kwavo ndokubva aenda. Asi kwete asati aratidza nhorondo yokumirira muJerusarema kusvikira nguva yokumirira yapera nokusvika kwoMweya Mutsvene paPendekosti.

Jesu paakaudza vadzidzi vake kuti vagare muJerusarema, kwaiva kuguma kwenyaya yomugwagwa unoenda kuEmausi. Kutanga kwenyaya yacho kwaimiririra kuodzwa mwoyo, kuchiteverwa nenguva yokumirira, kuchiteverwa nechizaruro chechokwadi chinomiririra shoko reKushevedzera kwaPakati pousiku. Chizaruro ichocho chechokwadi chakaitika Kristu paakabvisa ruoko rwake rwakanga “rwakabata” meso avadzidzi. Ndiko kutanga kwenyaya yacho, uye pakati penyaya yacho rinodzokororwa nenyaya imwe cheteyo apo Kristu akabvisa kuodzwa mwoyo kuvadzidzi gumi nomumwe nokuzviratidza kwavari uye nokuzarura kunzwisisa kwavo kweShoko rake. Zvino uchapupu hwokupedzisira hwechimiro chimwe chetecho chouprofita hunotanga nokuodzwa mwoyo kwokutanga, kwete Kuodzwa Mwoyo Kukururu.

Nhoroondo kubva kuEmausi kusvika kuPendekosti inopa zvapupu zvitatu zvekukundikana kwekutanga, nguva yekunonoka, uye Kuchema kwePakati peusiku, asi kukundikana chaiko kuri chiratidzo chemugwagwa pakutanga kwechimwe nechimwe chezvapupu zvitatu kwaiva chaizvo kukundikana kwechipiri, kwete kwekutanga. Kuziva kuti chiratidzo chemugwagwa icho chiri Kukundikana Kukururu munhoroondo yevaMillerite chinoshandiswa kuratidza kukundikana kwekutanga munhoroondo yevaMillerite kwakakosha pakunzwisisa rondedzero yatinowana muzvitsauko zvina zvaJohani zvinoitika pakati pekudya kwakaitika pachirayiro chokupedzisira nokusungwa pakati peusiku mubindu reGetsemani. Zvakafanira kucherechedza kuti Jesu paakazviratidza kuvadzidzi gumi neumwe akadya navo, akabvunza achiti, “Munotambudzikirwei? uye nemhaka yei mifungo ichimuka mumwoyo yenyu?”

Mara tuše yaakudya chakudya chaumaliro m’buku la Yohane, gawo limene tikambirane liyamba ndi mawu a Kristu akuwauza kuti, “Mitima yanu isavutike.” Mkati mwa masiku asanu, iwo anali atayiwala lamulo limenelo. Chaputala 14 kufika chaputala 17 cha Uthenga Wabwino wa Yohane chikuyimira kukhumudwitsidwa koyamba kwa pa Julaye 18, 2020, kumene kumalowetsa nthawi ya kudikira, kutsogolera ku Chivumbulutso cha Yesu Kristu chimene chimatsegulidwa chisanasanduke kutseka kwa nthawi ya chifundo, ndipo chikuyimira uthenga wa Kufuula kwa Pakati pa Usiku. Uthenga umenewo umalowetsa nyengo ya nthawi imene yakhala ikuimiridwa ndi kayendedwe ka mwezi wa chisanu ndi chiwiri komanso ikuimiridwanso ndi kuthamangira ku Yerusalemu kwa ophunzira a ku Emau usiku wandiweyani. Mbiri imeneyo ndi imene ikuimiridwa ndi zilembo zitatu za Chihebri zimene Kristu anagwiritsa ntchito podziimira yekha monga “Choonadi.”

Munyaya yezvitsauko zvina izvi zvaJohane ndipo patinowana, kwete chete kuti basa raMweya Mutsvene rinozivikanwa sematanho mamwechete eShoko iro chairo, asiwo ndipo panowanikwa humbowo hwakasimba zvikuru hunotsigira zvirevo zviri kuitwa zvino, zvekuti kuzadzikiswa kwekupedzisira kweshoko reMidnight Cry kwava kuratidzwa zvishoma nezvishoma pamusangano wemisasa weExeter kubva pamusi wegumi nembiri waNyamavhuvhu kusvika pagumi nenomwe. Kana shoko iri razozivikanwa pakupedzisira nevatsvene vakamirira, nyika ichapinzwa mudambudziko remutemo weSvondo apo vatumwa ivavo vachatora shoko reyambiro rekupedzisira re“mazuva okupedzisira” vachiriendesa kunyika iri kufa.